

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacrum Sanctuarium Crucis Et Patientiae Crucifixorum Et Cruciferorum

Bivero, Pedro de

Antverpiæ, M.DC.XXXIV.

Emblematica Imago XV. S. Paphnvtii Abbatis Crucifixi Explicata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47616](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47616)

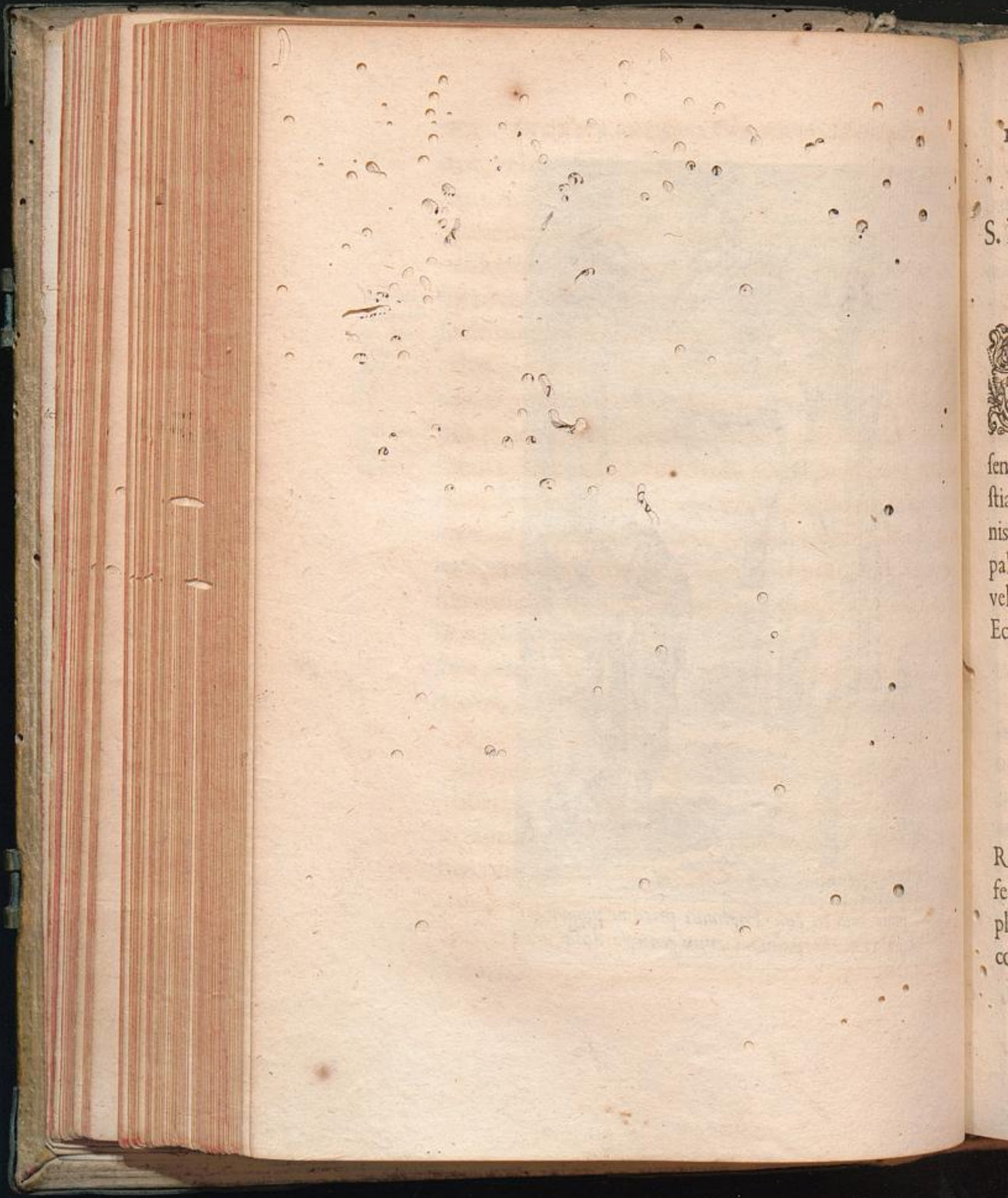
Quam bene uncta tuæ Paphnuti præmia pugnae?
15. Palma crucem, palmam crux generosa dedit.

Quarant
Lucis
EPI
8

estiu
electis
rigent
pro
ri &
num
m &
vici
r ite
s mo
quo
mili
enti
ocu
altif
ranf

rtii
illi
for

M.

EMBLEMATICA IMAGO, XV.

S. PAPHNVTII ABBATIS CRUCIFIXI

EXPLICATA.

SANCTVS PAPHNVTIVS Abbas, cum di-
ram in Christianos persecutionem esse in
Ægypto cognouisset, contendit eò, &
sua sponte Ariano Præfecto seipsum præ-
sentavit, & paratum se mori pro defensione Chri-
stianæ fidei declaravit. Quam ob causam variis pœ-
nis cruciatibusque tentatus, affixus tandem palma
palmam consecutus est. Nouit patientia CHRISTI
vel in ipsa cruce triumphare, canitque propterea
Ecclesia:

*Pange lingua gloriosi
Lauream certaminis,
Et super crucis trophæo
Dic triumphum nobilem,
Qualiter Redemptor orbis
Immolatus vicerit.*

Redemptor quidem orbis tempore sacre passionis
festiuium Palmatum diem egit & coluit, vt trium-
phatorem se in ipso prælij conflictu declararet, &
commilitones suos crucifixos & cruciferos non so-
lùm

Metaph.
Mart. col.

Sympathia
Christi &
Paphnutij
Ar. scum
passionis
trium-
phantis.
Matth. 21.

lūm post labores iam transactos, sed etiam in eo-
rum tolerantia triumphum celebrari posse doceret.

Cant. 7, 8. Triumphauit in cruce anima, quæ dixit: *Ascendam
in palmam, & apprehendam fructus eius.* Et ille etiam

Gal. 6, 1. qui scripsit: *Mihi autem absit gloriari, nisi in cruce Do-
mini nostri IESV CHRISTI.* Placet pulchra sententia

Doctoris Ecclesiæ Ambrosij in 1. ad Corinth. cap. 1.
Victor existit, qui iniuste occiditur, reum constituens quo

à quo occiditur. Consonat Bernardus Serm. 61. in Can-
tica: *Stat Martyr tripudians & triumphans, toto hinc*

*iacero corpore; & rimante latera ferro, non modo forte-
ter, sed alacriter sacrum è carne sua circumspicit ebullien-*

cruorem. Existit quoque victor, quo iniuste vexatur,
reum faciens à quo diuexatur & exercetur.

CRUX PAPHNVTII, CRUX patientiæ triumphantis.

*Crux pas-
sionis pa-
tientia
trium-
phantis,
instrumen-
tum artis
benè vi-
uendi.*

MAgnum quid est, in ipsis passionibus vince-
re, & in ipsis laboribus cum PAPHNVTIO
triumphum agere. Crux ipsa Martyri palma fuit.
Vnde, quod Leo Pontifex Sermone de S. Laurentio
obiecit Datiano, obiici quoque potest Ariano: *Se-
uisti persecutor in Martyrem, seuisti, & auxisti palmam,
dum aggeras pœnam. Nam quid non ad Victoris gloriam
ingenium tuum reperit, quando in honorem transferunt
triumphi.*

triumphi, etiam instrumenta supplicij? Crux quoque ipsa nobis pœna, & palma sit, quemadmodum de Elia & ieiun. cap. 5. Ambrosius monet. *Divinum, in Num. 10.* quit, ad Patres resuscitauit oraculum, vt cum egredierentur *Ex. 17. labora. iii.* ad bellum, tuba canerent, cuius sonitu Dominus reminisceretur populi sui, quo petatum conferret auxilium, plusque misericordiae suae inceniua cognoscentes in diebus letitiae suae, in Neomeniis suis concinerent tubarum sonos. Unde & David dicit: *Psal. 80. 4.* Canite initio mensis tuba, in die insignis solemnitatis vestrae. Veniet igitur nobis sollemnis dies, & iam appropinquat, canamus tuba, & annuntiemus sollemnitatis diem simul nobis, & certamen imminet, & victoria repromittitur. Victoria nostra Crux CHRISTI est, trophaeum nostrum Pascha est Domini IESU. Ergo cum vocamur ad crucem, ad palmam, ad victoriam, & triumphum inuitari nos à CHRISTO existimemus, & cum PAPHNVTIO in cruce ipsa, quam ferunt cruciferi, exultent & glorientur. Etiam in morte ipsa, more Gerardi, de quo S. Bernardus Sermone 26. in Cantica dicit: *1. Cor. 15. 54.* Accitus sum ego ad id miraculi, videre exultantem in morte hominem, & insultantem morti. Ubi est mors victoria tua? ubi est mors stimulus tuus? Iam non stimulus, sed iubilus. Jam cantando moritur homo, & moriendo cantat. Usurparis ad letitiam mater mœroris, usurparis ad gloriam gloriae inimica.

S

Cruz

Quartium
Cruzis
I. E. R. I.
8

CRUX PAPHNUTI, CRUX ægrotantis.

Infirmum
rum a ris
bene me
riam.

Natura nostra mortalis de morbis triumphum
agit, cum ab eorum periculo libera euadit.
anima verò immortalis in ipso vitæ discrimine no-
uit de morbo triumphare. Qui nouit in lecto ma-
gis se animæ immortalitate quàm corporis morta-
litate duci, nouit etiam triumphare. Morbum su-
perat, mortem vincit, & in ipso lecto decumbens
solemnem triumphum auspicatur. Quidni trium-
phet in lecto, cum subiugauerit aduersarium? Beatus
& opportunè satis lib. i. de Prouident. Saluian. *Infir-*
mitas carnis vigorem mentis exacuit, vt, affectis arti-
bus, vires corporum in virtutes transferantur animorum,
& sola exultet anima, leta affecto corpore, quasi aduersa-
rio subiugato. Quisquis ita vincit aduersarium, non
tam lecto affixus quàm palinæ censendus est, &
ipso Adamo felicior, priusquam amitteret innocen-
tiam, vt adstruit Augustinus lib. ii. de Ciuitate Dei,
cap. 12. *Quantum pertinet, inquit, ad delectationem præ-*
sentis boni, beatior erat primus homo in paradiso, quàm
quilibet homo in hac infirmitate mortali: quantum attingit
ad spem futuri boni, beatior est quilibet in quibuslibet cruci-
atibus corporis, cui non opinione, sed certa veritate ma-
nifestum est sine fine se habiturum omni molestia carentem

Excitatio
ægrotan-
tis.

soci-

societatem Angelorum in participatione summi Dei, quam
 erat ille homo sui casus incertus in magna sua felicitate pa-
 radisi. Triumphat æger, qui lecti palmæ affixus, de
 spe certæ suæ beatitudinis hilarescit, & hilaris ro-
 gat & orat: Rex gloriose, qui à ligno & in ligno
 sanctæ tuæ crucis regnasti atque triumphasti, præ-
 sta supplicanti & ægotanti, ne victus morbo dei-
 ciar, sed victor in lecto ipso decumbam. Hoc est
 velle patientem ægrum triumphare, & more Pauli
 gloriari, dum ait: *Mihi autem absit gloriari, nisi in* Gal. 6, 14.
Cruce Domini nostri IESU CHRISTI. Concludit ipse,
 cum se infirmum recognosceret: *Libenter igitur glo-* 2. Cor. 12,
riabor in infirmitatibus meis, ut inhabitet in me virtus 9.
 CHRISTI. Hæc vox infirmantis Pauli est, & ea-
 dem sit ægotantis & triumphantis, qui cor suum
 dedit in similitudinem picturæ, & virtute patientiæ
 suæ perficit opus.

Leuamen laborantis & ægotantis.

Rex gloriosus crucis suæ victoriam agit, & ce-
 lebrat in venerando altaris Sacrificio ac Sa-
 cramento; in quo vir patiens labore & morbo af-
 flictatus, immemor suæ afflictionis, totus lætus &
 exiliens præ gaudio dicit: *Cor meum & caro mea exul-* Psal. 83, 3.
tauerunt in Deum vivum, qui vivæ vocis oraculo mo-

Quartium
 Crucis
 I. E. R. I.

Math. 28. 1. riens simul & resurgetis clamat, *Venite ad me omnes qui laboratis, & onerati estis, & ego reficiam vos.* Con-
 sicitur & perficitur Agni mystici Sacrificium & Sa-
 cramentum in memoriam Passionis, Resurrectio-
 nis & Ascensionis eius, vt qui communicant cru-
 cifixi Regis Passionis, communicent etiam gloriose
 ac triumphanti eiusdem Resurrectioni & Ascensio-
 ni, impleaturque votum solenne Ecclesie agentis
 de Crucis Exaltatione. *Felix ille triumphus, sit salu-
 a agris, vite lignum, mortis remedium.* Hoc ipsum vo-
 tum nostrum solenne sit, dum sanctes Presules
 crucifixos contemplamur, & nobis in laboribus &
 infirmitatibus nostris propitios esse desideramus &
 postulamus, vt virtute sacre Eucharistie victoriam
 non in caelis solum, sed etiam in terris, dum pati-
 mur, celebremus, quam & ipsi celebrarunt, de qui-
 bus Ambrosius lib. 1. de Viduis p. 3. *Possunt pro pecca-
 tis rogare nostris, qui proprio sanguine etiam que habue-
 runt peccata lauerunt. Isti enim sunt Dei Martyres nostri
 Presules, speculatores vite actuumque nostrorum. Nos
 erubescamus eos intercessores nostre infirmitatis adhibere,
 quia & ipsi infirmitatem corporis etiam dum vincerent,
 cognouerunt.*

Gloriosum opus Artis Crucis & patientiæ,
Aërea & aureola corona.

Conuertitur crux in palmam, cū de palma Honore alie
artem lo-
ne uiuendi.
di & mo-
riendi. Cæli cælestique triumpho consideratio est. Ver-
tebat in palmam crucem, quam in se Paulus gesta-
bat, & victoris instar dicebat: *Mihi autem absit glo-
riari, nisi in Cruce Domini nostri IESV CHRISTI.* Ac-
cedit Ambrosius in Psalm. 118. lit. 5. vers. 6. *Si oppro-
brium tuum gloria est, Domine IESV, quanta est gloria
tua? Tuae igitur gloriæ participatione, quid erimus, cuius
sumus opprobrio gloriosi? Quanti Ambrosius faciat op-
probrium istud gloriosum, intelligi facile potest ex
his quæ statim addit: Hoc opprobrium auferri à nobis
nolumus, opprobrium Crucis Domini IESV, quo nostra au-
feruntur opprobria. Hæc vox PAPHNVTII est, & glo-
riantis Pauli, qui & dicit: *Superabundo gaudio in omni
tribulatione nostra.* Gal. 6, 14. 2. Cor. 7, 4.*

Et quidem Præsules crucifixi lætitia sic abunda-
runt, vt gloria eorum redundaret, qua fruebantur
in mediis ipsis tormentis, & in nos adhuc redun-
det. Confirmat hoc ipsum Ambrosius lib. 1. Episto-
larum, Epist. 31. *Nos sanguine gloriamur, illos dispendium
manet. Nos hæc victoriæ loco ducimus, illi iniuriam pu-
tant. Numquam nobis amplius consuluerunt, quàm cū*

verberari Christianos, atque proscribi, ac negari iuberent.
 Premium dedit religio, quod perfidia putabat esse supplicium. Videte magnanimos, per iniuriam, per inopiam, per supplicium nos creuimus.

Crescunt instar PAPHNVTII, & instar palma cruciferi, quibus CRUX & passio CHRISTI, dum laborant, & agrotant, gloriosa est. Eapropter S. Pater noster, Ignatius honoris & gloriæ loco Crucem & passionem CHRISTI reliquit nobis in Regula. Diligenter animaduertant oportet (magnificiando, summique momenti id esse ducendo in conspectu Creatoris ac Domini nostri) quantopere inuet ac conferat ad vitæ spiritualis profectum, omnino, & non ex parte abhorre ab omnibus quæ mundus amat & amplectitur, & admittere & concupiscere totis viribus quidquid CHRISTVS Dominus amavit & amplexus est. Quemadmodum enim mundani homines, qui ea quæ mundi sunt sequuntur, diligunt, & querunt magna cum diligentia, honores scilicet, famam, magni nominis existimationem in terra, sicut mundus edocet; sic qui procedunt in spiritu, & seriuo CHRISTVM Dominum nostrum sequuntur, amant & ardentem exoptant, quæ iis omnia, contraria sunt, indui nimirum eadem veste & insignibus Domini sui pro ipsius amore ac reuerentia, adeo vt, sine offensione vlla diuinæ maiestatis, & absque proximi peccato foret, vellent contumelias, falsa testimonio

simonia & iniurias pati, & stulti haberi & existima-
 ri (nulla tamen ad id per eos data occasione) & quod ex-
 optent assimilari; & imitari aliquo modo Creatorem ac Do-
 minum nostrum IESVM CHRISTVM, eiusque vestibus
 & insignibus indui: quandoquidem ille ipse propter maio-
 rem profectum nostrum induit, nobisque exemplum dedit,
 ut in omnibus, quoad eius fieri poterit, diuina gratia ad-
 spirante, eum imitari & sequi, cum vera sit via, qua du-
 cit homines ad vitam, velimus. Sic vertitur crux in pal-
 mam, quoties vir patiens de vita caelesti, eiusque co-
 ronae ac corollae sedulo & serido cogitat. Hinc fa-
 ctum, ut cum Basiliscus martyr Chrysothomo ap-
 parens dixerit, Bono esto animo, & gaudio exulta ines-
 fabili, frater Ioannes; cras enim simul erimus, in morte
 ipsa exultauerit. Splendida se veste induit, ut, more
 triumphatoris, venientem mortem exciperet. Egit
 triumphum, qui dixit iam moriturus, Gloria Deo per
 omnia: & facto signo crucis, per crucem ad palmam
 venit. Apprehendit hanc palmam in morte sua Elea-
 zarus Comes, qui sacrum emittens spiritum, Plane,
 inquit, vici. Qualis palma, talis & crux, talis & pa-
 tientia Principum in ipsis pœnis laborum & mor-
 borum gloriosa triumphatrix, cuius formam & ima-
 ginem lib. de Patientia cap. vlt. descripsit, & depin-
 xit. Age iam, inquit, si effigiem habitumq; eius compre-
 hendamus.

Aureola in
 cruce & le-
 gionis trium-
 phantis.

Extrema
 verba mo-
 rientis.

Descriptio
 patientia
 trium-
 phantis in
 cruce &
 lecto.

Tertullian.

Quarant
 Crucis
 ERI

bendamus. Kultus illi tranquillus & placidus, frons par-
 nulla moeroris aut ira rugositate contracta: remissa ac-
 in letum modum supercilia, oculis humilitate non inflexi-
 tate deiectis. Os taciturnitatis honore signatum. Color que-
 lis securis & innoxius. Motus frequens capitis in dialu-
 lum, & minax risus. Ceterum amictus circa pectora ca-
 didus, & corpori impressus: ut qui nec inflatur, nec
 quietatur. Sedet enim in throno spiritus eius mitissimus &
 mansuetissimus, qui non turbine glomeratur, non nubilo
 uet, sed est tenera serenitatis, apertus & simplex, quon-
 tertio vidit Elias. Nam ubi Deus, ibidem & alumna eius
 patientia scilicet. Cum ergo Spiritus Dei descendit, indi-
 dua patientia comitatur eum. Si nos cum spiritu admo-
 rimus, in nobis morabitur semper: imò nescio an diutius
 perseveret sine sua comite ac ministra. Omni tempore ac lo-
 co tangatur necesse est: quodcumque inimicus eius inflex-
 rit, solus sustinere non poterit, carens instrumento sustinen-
 di. Hæc patientiæ ratio, hæc disciplina, hæc opera celestis
 & vera.

3. Reg. 19,
 12.